

14-06-2011 04:29 od Administrator

Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, objavljen u septembru 2009. godine, doneo je mnoge novine koje se tiču povećanja kvaliteta obrazovanja za svu decu. Jedna od stvari koja se unapređuje novim zakonom je pravednost obrazovanja, tj. omogućavanje da pristup deci u školi bude nerestriktivan i nediskriminativan. Šta to konkretno znači?

Podaci iz vremena koje je prethodilo donošenju pomenutog zakona, o broju dece obuhvaćene osnovnim obrazovanjem, bili su zabrinjavajući:

- 85% dece sa teškoćama u razvoju nije obuhvaćeno ni jednim vidom sistemskog obrazovanja,
- većinu učenika u specijalnim školama, čak do 80%, čine romska deca,
- osnovnu školu završava oko 75% dece sa sela,
- manje od 37% romske dece završava osnovnu školu,
- 68% romske dece napušta školovanje još na nivou osnovnog obrazovanja,
- samo 10% dece iz romskih naselja je obuhvaćeno obaveznim obrazovanjem, a naročito je slab obuhvat romskih devojčica .

Novom upisnom politikom nastoji se da ovaj problem bude rešen, te da obuhvat dece u osnovnom obrazovanju bude što veći.

Šta je to pravednije u novom zakonu?

Sva deca se uključuju u sistem obrazovanja, bez diskriminacije po bilo kom osnovu.

To znači da se u prvi razred osnovne škole upisuje *svakodete* koje do početka školske godine ima najmanje šest i po, a najviše sedam i po godina. Odlaganje polaska u školu, koje je do sada bilo praktikovano iz raznoraznih razloga, više nije moguće - cilj je da sva deca stasala za školu u nju i krenu a da im se u školi pruži podrška koja im je potrebna.

U školu za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju mogu da se upišu deca samo na osnovu preporuke izabranog lekara nadležnog doma zdravlja, a na osnovu procene potreba za pružanjem dodatne obrazovne, zdravstvene ili socijalne podrške učeniku, *uz saglasnost roditelja*.

Pravednija upisna politika.

Sva deca se upisuju u osnovnu školu, a ispitivanje se vrši nakon upisa u školu i predstavlja osnovu za planiranje rada i dodatne obrazovne podrške.

Ispitivanje deteta upisanog u školu vrše pedagog i psiholog škole primenom standardnih postupaka i instrumenata. Ispitivanje se vrši na maternjem jeziku deteta, a ako u školi ne postoji osoba koja poznaje maternji jezik deteta angažuje se prevodilac.

Ispitivanje dece sa motoričkim i čulnim smetnjama vrši se uz primenu oblika ispitivanja na koji dete može optimalno da odgovori.

Od dokumentacije za upis će biti potrebno dostaviti izvod iz matične knjige rođenih, lična karta roditelja, tj. dokaz o prebivalištu i dokaz o zdravstvenom pregledu deteta.

Izuzetno, deca iz osetljivih društvenih grupa mogu da se upišu u školu, bez dokaza o prebivalištu roditelja i potrebne dokumentacije. Na ovaj način izbegavaju se dosadašnji problemi oko upisa dece čija dokumentacija nije potpuna (izbegla i raseljena lica, azilanti, deca iz romskih porodica i sl.)

Škola je dužna da upiše svako dete sa svog područja!

Pravo deteta i učenika na dodatnu obrazovnu podršku na svim nivoima obrazovanja

U postupku ispitivanja deteta upisanog u školu, kao i u toku celokupnog školovanja, škola može da utvrdi potrebu za dodatnom obrazovnom podrškom u procesu obrazovno-vaspitnog rada u skladu sa potrebama dece. Dodatna obrazovna podrška može da obuhvata:

- prilagođavanje metoda, materijala i učila (mere individualizacije)
- prilagođavanje prostora i uslova u kojima se učenje odvija
- izmena sadržaja učenja i standarda potignuća
- ostale mere podrške (podrške van škole koje obezbeđuju druge institucije a na zahtev škole).

Sve ovo ukazuje da je novim zakonom konačno *dete* stavljeno u centar obrazovanja, a ne nastavni plan i program. Škola se prilagođava individualnim i obrazovnim potrebama deteta, a njen cilj je pun intelektualni, emocionalni, socijalni, moralni i fizički razvoj svakog deteta i učenika, u skladu sa njegovim uzrastom, razvojnim potrebama i interesovanjima.

